

Posudek vedoucího diplomové práce
Třebíč jako památka UNESCO v didaktické aplikaci pro ZŠ a SŠ
Roman Bence

Před dvěma lety si Roman Bence zvolil za téma své bakalářské práce dějiny města Třebíče v době vlády Valdštejnů, tedy v době barokní. Právě v této éře jeho rodné město zažilo velký rozkvět nejen po stránce hospodářské a demografické, ale i co do židovské komunity, jejíž ghetto tehdy dostalo prakticky svou současnou unikátní strukturu. Je tedy vcelku logické, že autor na svůj předchozí výzkum navázal, i když se tentokrát rozhodl zhodnotit význam Třebíče na mapě světového dědictví UNESCO a zamyslel se nad tím, jak trebičské skvosty prezentovat žákům a studentům.

V první kapitole se ale přirozeně nejprve zabývá památkami UNESCO a onou institucí jako takovými, důvody, proč organizace vůbec vznikla a jaká si stanovila kritéria pro zápis na svůj seznam (na prvním místě jde o autenticitu, což z možnosti zápisu vylučuje kupříkladu ikonický český hrad Karlštejn). Vzhledem k vlastnímu tématu se pak ve dvou podkapitolách komparativně věnuje dalším zapsaným židovským památkám ve světě a památkám UNESCO v ČR obecně. Druhá kapitola je stručným, leč zdařilým nástinem trebičských dějin od středověku po současnost. Na okraj podotýkám, že jejich moderní syntéza dosud chybí, ale již je rozpracována a chystána v k vydání v Nakladatelství Lidové noviny. Následuje obsáhlejší kapitola o historii trebičských Židů, resp. o jejich soužití a potýkání s křesťanskou majoritou napříč věky, o vzniku ghetta a v době nejnovější o holokaustu. Židovská čtvrť (a také místní židovský hřbitov) je pak také ve čtvrté kapitole popsána s ohledem na své památkové hodnoty, ať už jde o Přední či Zadní synagogu, Rabínský dům, radnici (těch se vůbec v Evropě dochovalo jen málo), nemocnici nebo školu. Každopádně, se židovským ghettem se na seznamu UNESCO objevila i trebičská bazilika svatého Prokopa, ke které dříve přiléhalo benediktinské opatství, což R. Bence v uvedené kapitole také řádně akcentuje. Zatímco dosud se jednalo o kompilativní charakter díla, byť s využitím širokého spektra recentní literatury, poslední dvě kapitoly jsou vlastním autorovým výzkumem a tvorbou. Nejprve trochu statistiky – R. Bence se zaměřil na návštěvnost trebičských památek a porovnal počty turistů (odděleně domácích a zahraničních) v židovské čtvrti a ve svatoprokopské bazilice, aby pak tato čísla dále komparoval s dalšími památkami UNESCO na Vysočině, Telči a poutním kostelem sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou. Třebíč za nimi jasně zaostává, vyšší návštěvnost má (možná překvapivě) v okolí třeba i zámek v Jaroměřicích nad Rokytnou. Důvody by byly ovšem na samostatnou analýzu. Závěrečnou část (části, tj. 6. a 7. kapitolu) předkládané diplomové práce tvoří obsáhlá didaktická aplikace, rozdělená na úkoly pro základní a střední školy, stejně jako na poznávání židovské čtvrti a svatoprokopské baziliky. Základem je v obou případech exkurze po těchto památkách (s nezbytným pracovním listem) a projekt, na němž mají žáci/studenti v hodinách pracovat. R. Bence tu navrhuje neotřelé nápady, o nichž jsem přesvědčen, že své recipienty přinejmenším zaujmou, ne-li rovnou nadchnou.

Jak jsem již zmínil, diplomant ke své práci využil velké množství odborné literatury a poradil si i se suchopárnou statistikou. Vyvaroval se přitom větších jazykových lapsů a téma podal kultivovaným, čtivým stylem. Rád bych také vyzdvihl, že své dílo se mnou velmi často konzultoval a postupně pečlivě doplňoval a dotvářel.

Diplomovou práci tak velmi rád navrhuji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.